Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

15. srpnja 2021.*

„Žalba – Javna služba – Stegovni postupak – Stegovna sankcija – Određivanje te sankcije – Uskraćivanje dijela iznosa mirovine – Kaznena i građanska presuda pred nacionalnim sudovima – Naknada, u cijelosti ili djelomično, nematerijalne štete prouzročene Europskoj uniji – Nerelevantnost te naknade – Članak 10. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije – Načelo jednakog postupanja – Načelo proporcionalnosti”

U predmetu C-851/19 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 19. studenoga 2019.,

DK, kojeg su u početku zastupali S. Orlandi i T. Martin, a potom S. Orlandi, *avocats*,

tužitelj,

a druga stranka postupka je:

Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD), koju zastupaju S. Marquardt i R. Spáč, u svojstvu agenata,

tuženik u prvostupanjskom postupku,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: A. Arabadjiev, predsjednik vijeća, A. Kumin, T. von Danwitz (izvjestitelj), P. G. Xuereb i I. Ziemele, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Hogan,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 26. studenoga 2020.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu

1 Osoba DK svojom žalbom traži ukidanje presude Općeg suda Europske unije od 10. rujna 2019., DK/ESVD (T-217/18, neobjavljena, EU:T:2019:571), kojom je taj sud odbio njezinu tužbu za, s jedne strane, poništenje odluke Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) od 23. svibnja 2017. kojom joj se izriče stegovna sankcija (u daljnjem tekstu: sporna odluka) i, s druge strane, naknadu štete koju je navodno pretrpjela kao posljedicu navodnog kršenja ESVD-a njezinih prava obrane u okviru kaznenog postupka koji je protiv nje pokrenut u Belgiji.

Pravni okvir

2 U članku 22. prvom stavku Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije, u verziji primjenjivoj na spor (u daljnjem tekstu: Pravilnik o osoblju), koji se nalazi u njegovoj glavi II., naslovljenoj „Prava i obveze dužnosnika”, određuje se:

„Od dužnosnika se može zahtijevati da u cijelosti ili djelomično nadoknadi štetu koju je [Europska] unija pretrpjela zbog dužnosnikove teške povrede dužnosti tijekom obavljanja poslova ili u vezi s obavljanjem poslova.”

3 Članak 86. Pravilnika o osoblju, koji se nalazi u glavi VI. tog pravilnika, naslovljenoj „Stegovne mjere”, propisuje:

„1. Dužnosnik ili bivši dužnosnik koji namjerno ili iz nepažnje povrijedi obveze koje proizlaze iz ovog Pravilnika o osoblju može zbog toga stegovno odgovarati.

2. Ako tijelo za imenovanje ili Europski ured za borbu protiv prijevara [OLAF] raspolaže dokazima o povredi u smislu stavka 1., mogu pokrenuti upravnu istragu kako bi utvrdili je li se takva povreda dogodila.

3. Stegovna pravila, postupci i mjere te pravila i postupci u vezi s upravnim istragama utvrđeni su Prilogom IX.”

4 Prilog IX. Pravilniku o osoblju, u skladu sa svojim naslovom, odnosi se na „Stegovni postupak”. U članku 9. tog priloga, koji se nalazi u odjeljku 3., naslovljenom „Stegovne [sankcije]”, određuje se:

„1. Tijelo za imenovanje može izreći sljedeće sankcije:

(a) pisano upozorenje;

(b) ukor;

(c) odgodu napredovanja na viši stupanj u razdoblju od jednog do 23 mjeseca;

(d) nazadovanje u stupnju;

(e) privremeni prelazak u niži razred u razdoblju od 15 dana do jedne godine;

(f) prelazak u niži razred u istoj funkcijskoj skupini;

(g) razvrstavanje u nižu funkcijsku skupinu, s prelaskom u niži razred ili bez njega;

(h) udaljavanje s radnog mjesta i prema potrebi *pro tempore* smanjenje mirovine ili uskraćivanje na određeno vrijeme dijela iznosa naknade za invalidnost, a učinak ove mjere ne odnosi se na uzdržavanike dužnosnika. U slučaju tog smanjenja, dohodak bivšeg dužnosnika ne može biti manji od iznosa za minimalne troškove života iz članka 6. Priloga VIII., zajedno sa svim obiteljskim naknadama koje se isplaćuju.

2. Ako dužnosnik prima starosnu mirovinu ili naknadu za invalidnost, tijelo za imenovanje može odlučiti uskratiti na određeno razdoblje dio iznosa mirovine ili naknade za invalidnost, a učinak ove mjere ne odnosi se na uzdržavanike dužnosnika. Dohodak bivšeg dužnosnika međutim ne može biti manji od iznosa za minimalne troškove života iz članka 6. Priloga VIII., zajedno sa svim obiteljskim naknadama koje se isplaćuju.

3. Za jedan slučaj povrede dužnosti izriče se samo jedna stegovna sankcija.”

5 U skladu s člankom 10. tog priloga:

„Težina propisanih stegovnih sankcija razmjerna je težini povrede dužnosti. Kako bi se utvrdila težina povrede dužnosti i donijela odluka o stegovnoj sankciji koju treba izreći, posebno se uzimaju u obzir:

(a) priroda povrede dužnosti i okolnosti pod kojima je do nje došlo,

(b) u kojoj mjeri povreda dužnosti negativno utječe na integritet, ugled ili interese institucija,

(c) u kojoj mjeri povreda dužnosti uključuje namjerne radnje ili nepažnju,

(d) dužnosnikovi motivi za povredu dužnosti;

(e) razred i radni staž dužnosnika;

(f) stupanj osobne odgovornosti dužnosnika,

(g) razina dužnosnikovih poslova i odgovornosti;

(h) uključuje li povreda dužnosti ponavljane radnje ili ponašanje;

(i) ponašanje dužnosnika tijekom njegove karijere.”

6 U članku 25. navedenog priloga, koji se nalazi u odjeljku 7., naslovljenom „Usporedni kazneni progon”, predviđa se:

„Ako se dužnosnik za ista djela kazneno goni, konačna odluka donosi se tek nakon pravomoćne presude suda pred kojim se taj predmet nalazi.”

Okolnosti spora

7 Osoba DK je 1994. počela raditi kao dužnosnik Komisije Europskih zajednica. Tijekom 1999. bila je zadužena za upravljanje nekretninama te institucije u trećim zemljama. Dana 1. siječnja 2011. upućena je ESVD-u. Osoba DK je 1. siječnja 2016. otišla u prijevremenu mirovinu.

Kazneni postupak pokrenut protiv osobe DK u Belgiji

8 Tijekom 2004. protiv osobe DK pokrenut je kazneni postupak u Belgiji zbog djela korupcije u upravljanju javnim nabavama koja su počevši od 1999. počinjena u razdoblju od nekoliko godina. Europska unija, koju je zastupala Komisija, bila je građanskopravna stranka u tom postupku.

9 Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Prvostupanjski sud na francuskom jeziku u Bruxellesu, Belgija) je presudom od 16. svibnja 2014. osobi DK za nekoliko povreda koje je počinila pri obavljanju svojih dužnosti izrekao sljedeće kazne:

– uvjetnu kaznu zatvora u trajanju od dvije godine, s rokom kušnje od pet godina;

– novčanu kaznu u iznosu od 27 500 eura;

– rješenje na temelju kojeg joj je tijekom razdoblja od deset godina onemogućeno obavljanje funkcija direktora, upravitelja ili revizora trgovačkog društva;

– zapljena iznosa od 176 367,15 eura.

10 Taj je sud osobi DK također naložio, u građanskom postupku, solidarno plaćanje iznosa od 25 000 eura na ime naknade neimovinske štete prouzročene Uniji koja proizlazi iz povrede koju je dotična osoba nanijela njezinu ugledu.

11 Presudom od 30. lipnja 2015. cour d'appel de Bruxelles (Žalbeni sud u Bruxellesu, Belgija) potvrdio je presudu navedenog suda, povisivši međutim kaznu zatvora izrečenu osobi DK na tri godine s rokom kušnje od pet godina te utvrdivši iznos čije je plaćanje osobi DK naloženo na ime naknade nematerijalne štete koju je prouzročila Uniji na 38 814 eura.

12 Cour de cassation (Kasacijski sud, Belgija) je 10. veljače 2016. odbio žalbu koju je osoba DK podnijela protiv presude tog žalbenog suda.

Stegovni postupak

13 Komisijino tijelo za imenovanje je odlukom od 2. svibnja 2007. pokrenulo stegovni postupak protiv osobe DK.

14 Budući da je taj stegovni postupak prekinut do pravomoćnog okončanja nacionalnog kaznenog postupka pokrenutog protiv dotične osobe zbog istih djela, ESVD je odlukom od 12. srpnja 2016. nastavio stegovni postupak pokrenut protiv osobe DK.

15 Nakon saslušanja osobe DK stegovno povjerenstvo je 12. prosinca 2016. donijelo obrazloženo mišljenje koje je dostavljeno dotičnoj osobi. Ono je u tom mišljenju, među ostalim, navelo da su „nacionalni kazneni sudovi utvrdi[li] činjenice", da „je dužnosnikovo ponašanje predstavlja[lo]

povredu članaka 11., 11.a, 12. i 21. Pravilnika o osoblju” te da „se mog[la] izreći samo sankcija uskraćivanja dijela iznosa mirovine”. U okviru svoje ocjene različitih otegotnih i olakotnih okolnosti, navedeno stegovno povjerenstvo osobito je uzelo u obzir „činjenicu da je nacionalni sud dužnosnika već osudi[o] na naknadu financijske i nematerijalne štete”. Na temelju toga to stegovno povjerenstvo je tijelu za imenovanje preporučilo da usvoji stegovnu sankciju kojom bi se mjesečni neto iznos mirovine osobe DK smanjio za 400 eura tijekom razdoblja od tri godine.

16 Tijelo za imenovanje je spornom odlukom osobi DK, nakon što ju je saslušalo, izreklo „sankciju uskraćivanja 1105 eura od mjesečne mirovine do 30. rujna 2025. na temelju članka 9. stavka 2. Priloga IX. Pravilniku o osoblju”.

17 Tijelo za imenovanje je 20. prosinca 2017. odbilo žalbu koju je osoba DK podnijela protiv sporne odluke.

Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

18 Osoba DK je tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 28. ožujka 2018. pokrenula postupak za, s jedne strane, poništenje sporne odluke i, s druge strane, naknadu štete koju je navodno pretrpjela zbog povrede njezinih prava obrane koju je ESVD počinio u okviru kaznenog postupka koji je protiv nje pokrenut u Belgiji.

19 U prilog svojem zahtjevu za poništenje istaknula je dva tužbena razloga, koji se odnose na određivanje stegovne sankcije koju treba izreći odnosno na uzimanje u obzir olakotnih okolnosti u okviru te sankcije.

20 Opći sud je pobijanom presudom odbio tužbu koju je osoba DK podnijela kao neosnovanu u dijelu u kojem se njome zahtijevalo poništenje sporne odluke i kao nedopuštenu te, u svakom slučaju, kao neosnovanu u dijelu u kojem se njome zahtijevala naknada navodno pretrpljene štete. Opći sud je također osobi DK naložio snošenje troškova.

21 Konkretno, što se tiče zahtjeva za poništenje sporne odluke, Opći sud je u točkama 28. do 53. pobijane presude odbio prvi dio prvog tužbenog razloga koji je istaknula osoba DK, koji se temeljio na očitoj pogrešci u ocjeni prilikom uzimanja u obzir štete koja je već nadoknađena. Opći sud je, u biti, smatrao da tijelo za imenovanje nije prilikom primjene članka 10. Priloga IX. Pravilniku o osoblju bilo dužno u obzir uzeti činjenicu da je na nacionalnoj razini šteta prouzročena Uniji već nadoknađena.

Zahtjevi stranaka

22 Osoba DK od Suda zahtijeva da:

– ukine pobijanu presudu,

– poništi spornu odluku i

– ESVD-u naloži snošenje troškova obaju postupaka.

23 ESVD od Suda zahtijeva da:

– odbije žalbu kao neosnovanu i

– naloži osobi DK snošenje troškova.

O žalbi

Argumentacija stranaka

24 Osoba DK u prilog žalbi ističe samo jedan žalbeni razlog. Njime tvrdi da je Opći sud u točki 52. pobijane presude počinio pogrešku koja se tiče prava time što je članak 10. drugu rečenicu točku (b) Priloga IX. Pravilniku o osoblju protumačio na način da se njime tijelu za imenovanje omogućuje da se oslanja na neimovinsku štetu prouzročenu Uniji kako bi opravdalo primjenu teže stegovne sankcije od one koju je predložilo stegovno povjerenstvo, iako je ta šteta na nacionalnoj razini već nadoknađena.

25 Ovaj žalbeni razlog podijeljen je na tri dijela.

26 Kao prvo, osoba DK, u biti, navodi da je Opći sud u točki 52. pobijane presude počinio pogrešku koja se tiče prava utvrdivši da tijelo za imenovanje nije počinilo očitu pogrešku u ocjeni odlučivši da na temelju članka 10. druge rečenice točke (b) Priloga IX. Pravilniku o osoblju nije bilo dužno u obzir uzeti činjenicu da je na nacionalnoj razini nematerijalna šteta prouzročena Uniji već nadoknađena. Smatra da je, u skladu s člankom 25. Priloga IX. Pravilniku o osoblju, tijelo za imenovanje bilo vezano činjeničnim utvrđenjima na nacionalnoj razini kao i načelom prema kojem se smatra da šteta koja je u cijelosti nadoknađena nikada nije postojala.

27 Kao drugo, osoba DK, u biti, tvrdi da je Opći sud, time što je u točki 52. pobijane presude smatrao da tijelo za imenovanje nije bilo dužno u obzir uzeti naknadu nematerijalne štete prouzročene Uniji do koje je već došlo na nacionalnoj razini, također povrijedio zahtjev proporcionalnosti disciplinske sankcije i načelo prema kojem se smatra da šteta koja je u cijelosti nadoknađena nikada nije postojala. Pozivajući se na sudsku praksu proizašlu iz presude od 9. rujna 1999., Lucaccioni/Komisija (C-257/98 P, EU:C:1999:402, t. 19. i 20.), osoba DK tvrdi da, suprotno onomu što je Opći sud zaključio u točki 34. pobijane presude, potonje načelo nije samo utvrđeno u belgijskom pravu nego čini opće pravno načelo zajedničko pravnim sustavima država članica kojim se zabranjuje dvostruka naknada iste štete.

28 Kao treće, osoba DK primjećuje da je Opći sud u točki 38. pobijane presude, prema njezinu mišljenju, pravilno presudio da članak 10. Priloga IX. Pravilniku o osoblju odražava nastojanje zakonodavca Unije da se opće načelo jednakog postupanja ne ugrozi različitim postupanjem prema dužnosnicima koji su počinili povredu i to ovisno o opsegu štete prouzročene instituciji Unije kojoj pripadaju. Međutim, valja istaknuti da je Opći sud u točkama 39. do 41. te presude povrijedio to načelo time što je smatrao da činjenica da je šteta prouzročena Uniji već u cijelosti ili djelomično nadoknađena nema učinak u okviru određivanja disciplinske sankcije koju valja izreći na temelju tog članka 10. Naime, prema mišljenju osobe DK, dužnosnik koji je nadoknadio štetu prouzročenu Uniji nije u istoj situaciji kao i dužnosnik koji tu štetu nije nadoknadio.

29 Najprije, ESVD tvrdi da je argumentacija osobe DK prema kojoj je tijelo za imenovanje povećalo sankciju koja joj je bila izrečena tako što je u obzir uzelo štetu koja je navodno već bila nadoknađena nedopuštena u stadiju žalbe jer se njome ne nastoji dokazati eventualna pogreška Općeg suda koja se tiče prava, već osporiti ocjena tijela za imenovanje te ona čini preoblikovanje tužbenog razloga istaknutog u prvostupanjskom postupku. Osim toga, ako osoba DK ističe povredu načela jednakog postupanja, navedenom se argumentacijom dovodi u pitanje i ocjena tijela za imenovanje, a ne pobijana presuda. Osim toga, osoba DK prvi je put istaknula tu argumentaciju u žalbenom postupku.

30 Što se tiče merituma, ESVD tvrdi da jedini žalbeni razlog treba odbiti. Prema njegovu mišljenju, Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava kada je smatrao da naknada nematerijalne štete prouzročene Uniji, kako je ona utvrđena na nacionalnoj razini, ne utječe na ocjenu težine disciplinske povrede počinjene u skladu s člankom 10. Priloga IX. Pravilniku.

Ocjena Suda

Argument o postojanju zapreke vođenju postupka koji je istaknuo ESVD

31 Argument o postojanju zapreke vođenju postupka koji je istaknuo ESVD temelji se, kao prvo, na tome da argumentacija koju ističe osoba DK nije usmjerena na dokazivanje eventualne pogreške Općeg suda koja se tiče prava, nego na osporavanje ocjene tijela za imenovanje i, osim toga, čini preoblikovanje tužbenog razloga istaknutog u prvom stupnju.

32 U tom pogledu iz članka 256. UFEU-a, članka 58. prvog stavka Statuta Suda Europske unije, članka 168. stavka 1. točke (d) i članka 169. Poslovnika Suda proizlazi da se u žalbi moraju jasno navesti osporavani dijelovi presude čije se ukidanje traži te pravni argumenti koji konkretno podupiru taj zahtjev. Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda tom zahtjevu ne udovoljava žalba u kojoj se samo ponavljaju razlozi i argumenti koji su već izneseni pred Općim sudom, u kojoj se čak ne navodi ni argumentacija kojom se konkretno identificira pogreška koja se tiče prava koju navodno sadržava pobijana presuda. Naime, takva žalba u stvarnosti predstavlja zahtjev za preispitivanje tužbe podnesene Općem sudu, što nije u nadležnosti Suda (presuda od 16. prosinca 2020., Vijeće i dr./K. Chrysostomides & Co. i dr., C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P i C-604/18 P, EU:C:2020:1028, t. 127. i navedena sudska praksa).

33 Međutim, o pravnim pitanjima ocijenjenima u prvom stupnju može se ponovno raspravljati tijekom žalbenog postupka kada žalitelj osporava tumačenje ili primjenu prava Unije koju je dao Opći sud. Naime, ako žalitelj ne bi mogao temeljiti svoju žalbu na razlozima i argumentima već iznesenima pred Općim sudom, žalbeni bi postupak bio lišen dijela svojeg smisla (presude od 9. srpnja 2020., Haswani/Vijeće, C-241/19 P, EU:C:2020:545, t. 50. i od 9. prosinca 2020., Groupe Canal +/Komisija, C-132/19 P, EU:C:2020:1007, t. 19. i navedena sudska praksa).

34 U ovom slučaju valja istaknuti da osoba DK žalbom kritizira zaključak Općeg suda iz točke 52. pobijane presude, prema kojem tijelo za imenovanje nije počinilo očitu pogrešku u ocjeni odlučivši da u okviru primjene članka 10. Priloga IX. Pravilniku o osoblju nije trebalo uzeti u obzir naknadu štete prouzročene Uniji koja je već nadoknađena na nacionalnoj razini kao ni pravnu analizu koja ga je dovela do odbijanja prvog dijela prvog tužbenog razloga istaknutog pred Općim sudom. Osim toga, iako se u žalbi upućuje na ocjenu tijela za imenovanje, to je učinjeno

samo u mjeri u kojoj ju je potvrdio Opći sud i u svrhu dovođenja u pitanje njegovih navodnih pogrešaka koje se tiču prava a da se pritom ne ponavljaju samo razlozi i argumenti koji su već izneseni pred Općim sudom.

35 Što se tiče, kao drugo, ESVD-ove argumentacije prema kojoj se osoba DK prvi put pozvala na povredu načela jednakog postupanja u žalbenom postupku, valja podsjetiti na to da je nadležnost Suda u okviru žalbe ograničena na ocjenu pravnih utvrđenja u vezi s razlozima i argumentima raspravljenima pred Općim sudom. Međutim, u okviru dopuštenog žalbenog razloga načelno je na žalitelju da njemu u prilog iznese argumente koje želi i to tako da se ili osloni na one koje je već istaknuo pred Općim sudom ili da istakne nove argumente, osobito u odnosu na stajališta koja je zauzeo Opći sud. U protivnome, žalbeni bi postupak djelomično izgubio svoj smisao (vidjeti u tom smislu presude od 18. siječnja 2007., PKK i KNK/Vijeće, C-229/05 P, EU:C:2007:32, t. 61. i 64. i od 19. prosinca 2019., HK/Komisija, C-460/18 P, EU:C:2019:1119, t. 26. i 27.).

36 U predmetnom slučaju valja utvrditi da se o tumačenju članka 10. Priloga IX. Pravilniku o osoblju i njegovoj primjeni u okviru štete prouzročene Uniji koja je već nadoknađena raspravljalo u prvostupanjskom postupku pred Općim sudom. Argumentacijom na koju se poziva osoba DK, koja se temelji na povredi načela jednakog postupanja, nastoji se osporiti analiza Općeg suda koja se odnosi na prvi dio prvog tužbenog razloga koji je pred njim istaknut. U okviru te analize on je u točkama 38. do 41. pobijane presude naglasio činjenicu da s povredama koje su počinili dužnosnici Unije treba različito postupati ovisno o opsegu prouzročene štete, pri čemu je smatrao da za potrebe te odredbe činjenica da je ta šteta već u cijelosti ili djelomično nadoknađena ne utječe na utvrđivanje težine počinjene povrede. Stoga se tom argumentacijom nastoji detaljno osporiti tumačenje i primjena navedene odredbe Općeg suda u tim točkama pobijane presude i ona ne čini novi razlog koji je zabranjeno iznositi u stadiju žalbe (vidjeti po analogiji presude od 18. siječnja 2007., PKK i KNK/Vijeće, C-229/05 P, EU:C:2007:32, t. 63. i od 19. prosinca 2019., HK/Komisija, C-460/18 P, EU:C:2019:1119, t. 28.).

37 Dakle, valja odbiti argument o postojanju zapreke vođenju postupka koji je istaknuo ESVD.

Meritum

38 U okviru prvog dijela jedinog žalbenog razloga, koji se temelji na povredi članka 10. druge rečenice točke (b) Priloga IX. Pravilniku o osoblju, u vezi s člankom 25. tog priloga Pravilniku o osoblju, osoba DK u biti tvrdi da se šteta koja je u cijelosti nadoknađena ne može uzeti u obzir u svrhu ocjene težine počinjene stegovne povrede jer je, u skladu s tom odredbom, tijelo za imenovanje vezano činjeničnim utvrđenjima nacionalnih kaznenih sudova i načelom prema kojem se smatra da šteta koja je u cijelosti nadoknađena nikada nije postojala.

39 U tom pogledu valja istaknuti da, u skladu s člankom 10. prvom rečenicom Priloga IX. Pravilniku o osoblju, izrečena stegovna sankcija mora biti razmjerna težini počinjene povrede. U članku 10. drugoj rečenici tog priloga u točkama (a) do (i) netaksativno se navodi određeni broj elemenata koji se „osobito” uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja težine počinjene povrede i prilikom odlučivanja o stegovnoj sankciji koju treba izreći. Među tim elementima je, u skladu s člankom 10. drugom rečenicom točkom (b) navedenog priloga, „[mjera u kojoj] povreda dužnosti negativno utječe na integritet, ugled ili interese institucija”.

40 Osim toga, valja podsjetiti na to da se, u skladu s člankom 25. Priloga IX. Pravilniku o osoblju, kada se protiv dotičnog dužnosnika vodi kazneni postupak zbog istih djela kao što su ona zbog kojih je pokrenut disciplinski postupak, njegova situacija konačno rješava tek nakon što odluka

nacionalnog kaznenog suda pred kojim je pokrenut postupak postane pravomoćna. Ta odredba odgovara, s jedne strane, cilju da se ne utječe na položaj dotičnog dužnosnika u okviru kaznenog postupka koji je protiv njega pokrenut zbog djela o kojima se, osim toga, vodi disciplinski postupak u njegovoj instituciji i omogućuje, s druge strane, da se u okviru tog stegovnog postupka uzmu u obzir činjenična utvrđenja nacionalnog kaznenog suda kada njegova odluka postane pravomoćna.

41 U navedenoj se odredbi ne pojašnjava mogu li činjenična utvrđenja nacionalnog kaznenog suda obvezivati tijelo za imenovanje u okviru navedenog stegovnog postupka. U svakom slučaju, pravna kvalifikacija činjenica s obzirom na relevantne odredbe prava Unije, kao što je to članak 10. Priloga IX. Pravilniku o osoblju, isključivo je na nadležnim tijelima Unije. Ta tijela ne mogu biti vezana eventualnom kvalifikacijom tih činjenica izvršenom u okviru nacionalnog kaznenog postupka (vidjeti po analogiji, kad je riječ o stegovnom postupku koji se odnosi na člana Komisije, presudu od 11. srpnja 2006., Komisija/Cresson, C-432/04, EU:C:2006:455, t. 121.). Naime, s obzirom na to da taj članak 10. ne upućuje izričito na pravo država članica radi utvrđivanja njegova smisla i dosega, treba ga autonomno i ujednačeno tumačiti u pravnom poretku Unije kako bi se osiguralo jednako postupanje prema dužnosnicima u okviru primjene odredbi Pravilnika o osoblju (vidjeti po analogiji, kad je riječ o članku 85.a Pravilnika o osoblju, presudu od 15. listopada 2015., Axa Belgium, C-494/14, EU:C:2015:692, t. 21. i t. 23. do 25.).

42 U ovom slučaju iz točaka 8., 10. i 11. ove presude proizlazi da su tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Prvostupanjski sud na francuskom jeziku u Bruxellesu) i u žalbenom postupku cour d'appel de Bruxelles (Žalbeni sud u Bruxellesu) naložili osobi DK da, u skladu s utvrđenjima tih kaznenih sudova, u visini od 38 814 eura nadoknadi nematerijalnu štetu koju je prouzročila Uniji koruptivnim radnjama u vezi s upravljanjem javnim nabavama počinjenima tijekom razdoblja od 1999. do 2005.

43 Međutim, određivanje navedenih kaznenih sudova u okviru nacionalnog prava opsega nematerijalne štete koju je pretrpjela Unija i naknade time nastale štete nipošto ne podrazumijeva uzimanje u obzir navedene štete i njezine eventualne naknade u svrhu utvrđivanja težine disciplinske povrede koju je počinila dotična osoba s obzirom na to da takva radnja nije činjenično pitanje, nego obuhvaća pravnu kvalifikaciju činjenica koju valja izvršiti tijelo za imenovanje s obzirom na odredbe članka 10. Priloga IX. Pravilniku o osoblju, a da tijelo za imenovanje u tom pogledu nije vezano eventualnom kvalifikacijom izvršenom u okviru kaznenog postupka na nacionalnoj razini.

44 U skladu s člankom 10. drugom rečenicom točkom (b) Priloga IX. Pravilniku o osoblju, utvrđivanje težine povrede koju je počinio dotični dužnosnik i stegovne sankcije koju mu valja izreći, s obzirom na to u kojoj mjeri počinjena povreda negativno utječe na integritet, ugled ili interese institucija Unije, ne ovisi o tome da ta šteta još uvijek nije nadoknađena. Naime, kao što je to Opći sud u točki 39. pobijane presude pravilno naveo, u kontekstu stegovnog postupka nebitno je to što je šteta nadoknađena u cijelosti ili djelomično jer svrha članka 10. Priloga IX. Pravilniku o osoblju nije određivanje naknade štete, nego izricanje sankcije. U svakom slučaju, uzimajući u obzir razmatranja iz točaka 40. i 41. ove presude, iz članka 25. Priloga IX. Pravilniku o osoblju ne može se zaključiti da se načelo građanskog prava neke države članice, prema kojem se smatra da šteta koja je u cijelosti nadoknađena nikada nije postojala, može *mutatis mutandis* primijeniti u okviru stegovnog postupka.

45 Iz toga proizlazi da prvi dio jedinog žalbenog razloga valja odbiti kao neosnovan.

46 Trećim dijelom jedinog žalbenog razloga, koji valja ispitati na drugome mjestu, osoba DK u biti tvrdi da je Opći sud povrijedio načelo jednakog postupanja presudivši u točkama 39. do 41. pobijane presude da prilikom utvrđivanja težine počinjene disciplinske povrede nije važno to je li šteta prouzročena Uniji u cijelosti ili djelomično nadoknađena.

47 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da se načelom jednakog postupanja zahtijeva da se u usporedivim situacijama ne postupa različito i da se u različitim situacijama ne postupa jednako, osim ako je takvo postupanje objektivno opravdano (presude od 7. ožujka 2017., RPO, C-390/15, EU:C:2017:174, t. 41. i od 25. lipnja 2020., SATCEN/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, t. 90. i navedena sudska praksa).

48 Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, elemente koji razlikuju različite situacije kao i njihovu moguću usporedivost treba utvrđivati i ocijeniti vodeći računa o predmetu i cilju koji se nastoji postići odredbama o kojima je riječ, pri čemu u tu svrhu treba uzeti u obzir načela i ciljeve područja o kojemu je riječ (presude od 7. ožujka 2017., RPO, C-390/15, EU:C:2017:174, t. 42. i navedena sudska praksa i od 6. rujna 2018., Piessevaux/Vijeće, C-454/17 P, neobjavljena, EU:C:2018:680, t. 79.).

49 Osoba DK u ovom slučaju tvrdi da dužnosnik koji je nadoknadio štetu prouzročenu Uniji nije u istoj situaciji kao dužnosnik koji tu štetu nije nadoknadio, tako da, prema njegovu mišljenju, štetu koju je prouzročio prvi od tih dužnosnika ne treba uzeti u obzir u okviru primjene članka 10. druge rečenice točke (b) Priloga IX. Pravilniku o osoblju.

50 U točki 39. ove presude navedeno je da se člankom 10. uređuje određivanje stegovne sankcije koju treba izreći i određuje da ta sankcija mora biti proporcionalna težini počinjene povrede, osobito uzimajući u obzir mjeru u kojoj je šteta prouzročena Uniji. Kao što je to Opći sud u biti istaknuo u točki 37. pobijane presude, iz samog teksta navedenog članka 10. proizlazi da je cilj stegovne mjere koja je njime predviđena sankcionirati protupravno postupanje. U skladu s člankom 86. stavkom 1. Pravilnika o osoblju, takvo protupravno postupanje proizlazi iz svakog propusta dotičnog dužnosnika da ispuni obveze koje ima na temelju Pravilnika o osoblju. Stoga, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 58. svojeg mišljenja, Pravilnik o osoblju ima za cilj osiguranje poštovanja pravila i obveza koje trebaju zajamčiti pravilno funkcioniranje institucije Unije izricanjem stegovnih sankcija.

51 Suprotno tomu, djelujući kao građanska stranka u kaznenom postupku pokrenutom protiv osobe DK u Belgiji, Unija je željela ishoditi naknadu nematerijalne štete nanesene njezinu ugledu. Kao što je to, u biti, naveo nezavisni odvjetnik u točki 57. svojeg mišljenja, dodjela takve naknade nema za cilj sankcioniranje protupravnog postupanja dotičnog dužnosnika, nego ostvarenje građanskopravne naknade kojom se može ponovno uspostaviti stanje koje je prethodilo tom postupanju.

52 Iz prethodno navedenog proizlazi da su predmet i svrha, s jedne strane, stegovne sankcije izrečene osobi DK i, s druge strane, naknade štete prouzročene Uniji na koju se ona poziva različiti.

53 To vrijedi tim više jer, dok se člankom 86. stavkom 1. Pravilnika o osoblju utvrđuje načelo da svaka povreda dužnosnika obveza koje ima u skladu s Pravilnikom o osoblju može dovesti do primjene stegovne sankcije na dotičnu osobu, člankom 22. prvi stavkom tog pravilnika predviđeno je da taj dužnosnik može biti obvezan u cijelosti ili djelomično nadoknaditi štetu koju je Unija pretrpjela

zbog dužnosnikove teške povrede dužnosti tijekom obavljanja poslova ili u vezi s obavljanjem poslova tako da su primjena disciplinske sankcije i naknada štete prouzročene Unije neovisne jedna o drugoj.

54 Stoga okolnost da je dužnosnik nadoknadio nematerijalnu štetu koju je prouzročio Uniji nije takve naravi da ga stavlja u situaciju različitu od one dužnosnika koji nije izvršio takvu naknadu u svrhu utvrđivanja težine povrede koju je počinio i stegovne sankcije koja će mu se izreći osobito s obzirom na mjeru u kojoj je šteta prouzročena Uniji na temelju članka 10. druge rečenice točke (b) Priloga IX. Pravilniku o osoblju.

55 Stoga Opći sud nije povrijedio načelo jednakog postupanja time što je u točkama 39. do 41. pobijane presude presudio da u okviru utvrđivanja težine stegovne povrede koju je počinio dužnosnik i stegovne sankcije koja će mu se izreći na temelju te odredbe nije važno to je li šteta prouzročena Uniji u cijelosti ili djelomično nadoknađena.

56 Dakle treći dio jedinog žalbenog razloga treba odbiti kao neosnovan.

57 Naposljetku, kad je riječ o drugom dijelu jedinog žalbenog razloga, koji se temelji na povredi načela proporcionalnosti, valja istaknuti da iako je tijelo za imenovanje osobi DK izreklo novčanu kaznu, ona, s obzirom na razmatranja iz točke 50. ove presude, nema za cilj ni svrhu nadoknadu štete prouzročene Uniji, već sankcioniranje stegovne povrede koju je osoba DK počinila povredom obveza koje za nju proizlaze iz Pravilnika o osoblju. Stoga, suprotno onomu što potonja tvrdi, primjena takve sankcije ne može se smatrati jednakom dvostrukoj nadoknadi te štete koja je protivna načelu proporcionalnosti. Iz toga slijedi da u ovom slučaju nije relevantno pitanje je li načelo iz točke 26. ove presude isključivo načelo belgijskog građanskog prava ili, kao što to tvrdi žalitelj, opće pravno načelo zajedničko pravnim sustavima država članica, kojim se zabranjuje dvostruka naknada iste štete.

58 Taj se zaključak ne može dovesti u pitanje sudskom praksom proizašlom iz presude od 9. rujna 1999., Lucaccioni/Komisija (C-257/98 P, EU:C:1999:402, t. 19. i 20.), na koju se osoba DK pozvala u prilog trećem dijelu jedinog žalbenog razloga jer se ta presuda nije odnosila, kao u ovom slučaju, na kumulaciju naknade štete i stegovne mjere, nego na kumulaciju različitih oblika naknade štete prouzročene dužnosniku u slučaju nesreće ili bolesti.

59 Stoga treći dio jedinog žalbenog razloga također treba odbiti kao neosnovan.

60 S obzirom na sva prethodna razmatranja, žalbu valja u cijelosti odbiti kao neosnovanu.

Troškovi

61 Na temelju članka 184. stavka 2. Poslovnika Suda, kad žalba nije osnovana, Sud odlučuje o troškovima. U skladu s člankom 138. stavkom 1. istog Poslovnika, koji se na temelju njegova članka 184. stavka 1. primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.

62 Budući da je ESVD podnio zahtjev da se osobi DK naloži snošenje troškova i da ona nije uspjela sa svojim jedinim žalbenim razlogom, valja joj naložiti snošenje troškova.

Slijedom navedenog, Sud (drugo vijeće) proglašava i presuđuje:

1. Žalba se odbija.

2. Osobi DK nalaže se snošenje troškova.

Potpisi